

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΗ ΜΟΣΧΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Ενημερωτικό Δελτίο Α' τριμήνου 2023

Επισκόπηση Οικονομικών Ειδήσεων του Τουρκμενιστάν

Embassy of the Hellenic Republic / Economic & Commercial Office:

Leontievsky per. 4 – 123009 Moscow

Tel.: + 7 495 539 29 70 Fax: + 7 495 539 29 74

E-mail: ecocom-moscow@mfa.gr Website: agora.mfa.gr

Τρέχουσα συναλλαγματική ισοτιμία €/μανάτ
1 ευρώ = 3,7965 μανάτ (31.03.2023)

Συνοπτική οικονομική ενημέρωση

Αξία ΑΕΠ (δισ \$ ΗΠΑ)	- \$53.1 δισ ***
Αξία ΑΕΠ/κεφαλή (\$)	- \$8.105 *** (δεν αφορά το σύνολο του πληθυσμού)
Ρυθμός μεταβολής ΑΕΠ 2021	- 6,2%
Πληθωρισμός	- 12,5% *
Δημόσιο χρέος ως προς ΑΕΠ %	- 30,9%
Κύριες χώρες προέλευσης ΑΞΕ	- Κίνα, ΕΕ, Ιαπωνία, ΗΠΑ, Τουρκία, Ρωσία
Αξία εξαγωγών αγαθών (δισ \$ ΗΠΑ)	- \$9,21 δισ ***
Αξία εισαγωγών αγαθών (δισ \$ ΗΠΑ)	- \$4,03 δισ ***
Κυριότερα εισαγόμενα προϊόντα	- μηχανολογικός εξοπλισμός, χημικά, τρόφιμα
Κυριότερα εξαγόμενα προϊόντα	- φυσικό αέριο και λοιποί υδρογονάνθρακες (88%), βιομηχανικά είδη (9%), αγροτικές πρώτες ύλες (4%).
Κυριότεροι προμηθευτές	- Τουρκία, Ρωσία, Κίνα, ΗΑΕ, Γερμανία
Κυριότεροι εξαγωγικοί προορισμοί	- Κίνα, Ουκρανία, Τουρκία, Ιράν, Γεωργία, Ουζμπεκιστάν, Ρωσία

Πηγές: Παγκόσμια Τράπεζα, Κεντρική Τράπεζα Τουρκμενιστάν *EBRD ** Asian Development Bank ***UNCTAD

[Θα πρέπει να επισημανθεί ότι δεν υπάρχουν αξιόπιστα οικονομικά στοιχεία για την χώρα. Τα δημοσιοποιούμενα στοιχεία από τις οικονομικές Αρχές της χώρας, τα οποία διατίθενται διεθνώς, δεν φαίνεται να αντιστοιχούν στην οικονομική πραγματικότητα, κατά την επιτόπια παρατήρηση. Οι διεθνείς οργανισμοί παρουσιάζουν μόνον εκτιμήσεις, πολλές φορές δε η χώρα παραλείπεται από τις σειρές στατιστικών στοιχείων]

Εσωτερική αγορά

❖ Συνεργασία για την επισιτιστική ασφάλεια ενόψει της κλιματικής αλλαγής

Στην πρωτεύουσα Ασγκαμπάτ, με πρωτοβουλία του Προέδρου Serdar Berdimuhamedov, στο πλαίσιο του διεθνούς συνεδρίου «Συνεργασία στον τομέα της επισιτιστικής ασφάλειας ενόψει της κλιματικής αλλαγής», πραγματοποιήθηκε συνάντηση των Υπουργών Γεωργίας των κρατών της Κεντρικής Ασίας. Το φόρουμ διοργανώθηκε από την κυβέρνηση του Τουρκμενιστάν από κοινού με τον Οργανισμό Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών (FAO) με την υποστήριξη του Γραφείου του Μόνιμου Συντονιστή του ΟΗΕ στη χώρα.

Στη συνάντηση, που πραγματοποιήθηκε σε υβριδική μορφή, συμμετείχαν ο Υποπεριφερειακός Συντονιστής του FAO για την Κεντρική Ασία Viorel Gutu, ο αναπληρωτής γενικός διευθυντής του FAO, ο περιφερειακός εκπρόσωπος αυτού του οργανισμού για την Ευρώπη και την Κεντρική Ασία Vladimir Rakhmanin, επικεφαλής των σχετικών υπουργείων του Τουρκμενιστάν, του Καζακιστάν,

του Κιργιζιστάν, του Τατζικιστάν, του Ουζμπεκιστάν, καθώς και εκπροσώπων της Ισλαμικής Δημοκρατίας του Ιράν.

Το φόρουμ προορίζεται να γίνει μια ανοιχτή πλατφόρμα για τη συζήτηση θεμάτων περιφερειακής και παγκόσμιας συνεργασίας σε έναν τόσο σημαντικό τομέα όπως η διασφάλιση της επισιτιστικής ασφάλειας. Την ιδιαίτερη επικαιρότητα αυτού του θέματος μαρτυρεί και η συμμετοχή στην τρέχουσα συνάντηση εκπροσώπων έγκυρων διεθνών οργανισμών και χρηματοοικονομικών δομών.

Στο φόρουμ υπογράφηκε μια σειρά εγγράφων μεταξύ του Υπουργείου Γεωργίας και Προστασίας Περιβάλλοντος του Τουρκμενιστάν και της αρμόδιας περιφερειακής δομής του Οργανισμού Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με έργα για την προώθηση της δημιουργίας ψηφιακού κτηματολογίου γης και διαχείρισης φυσικών πόρων στις γεωργικές εκτάσεις.

Στο Τουρκμενιστάν, αυτά τα ζητήματα τυγχάνουν και της μεγαλύτερης προσοχής. Υπό την ηγεσία του Προέδρου Serdar Berdimuhamedov, πραγματοποιούνται θεμελιώδεις μεταρρυθμίσεις στο εγχώριο αγροτοβιομηχανικό συγκρότημα και υλοποιούνται συστηματικά βήματα για τη βελτίωση των δραστηριοτήτων του, μέσω της ενεργού εισαγωγής καινοτομιών και ψηφιακών τεχνολογιών με σκοπό τον εκσυγχρονισμό του εμπλεκόμενου μεταποιητικού τομέα.

<https://tdh.gov.tm/ru/post/35071/partnyorstvo-v-oblasti-prodovolstvennoj-bezopasnosti-v-usloviyah-izmeneniya-klimata>

❖ **Αύξηση της απόδοσης παραγωγής κλωστοϋφαντουργικής επιχείρησης**

Η επιχείρηση Türkmen ojagy, που βρίσκεται στην περιοχή Lebap στο ανατολικό Τουρκμενιστάν, παρήγαγε 171,5 χιλιάδες γραμμικά μέτρα υφάσματος καμβά τον Ιανουάριο-Φεβρουάριο του 2023, αναφέρει η Trend επικαλούμενη τα μέσα ενημέρωσης του Τουρκμενιστάν.

Αναφέρεται ότι ο αυτός ο όγκος παραγωγής είναι 16,3 φορές μεγαλύτερος από τον ίδιο δείκτη για τους δύο πρώτους μήνες του περασμένου έτους (10,5 χιλιάδες τρεχούμενα μέτρα).

Επιπλέον, τον Ιανουάριο-Φεβρουάριο τρέχοντος έτους, η επιχείρηση παρήγαγε πάνω από 96,2 χιλιάδες γραμμικά μέτρα υφάσματος καμβά, ποσοστό που είναι 60,8 τοις εκατό υψηλότερο από την αντίστοιχη περίοδο του 2022 (59,8 χιλιάδες γραμμικά μέτρα).

Κατά τους δύο πρώτους μήνες του 2023, η επιχείρηση εξήγαγε περισσότερα από 18 χιλιάδες γραμμικά μέτρα στο Κιργιζιστάν.

Να σημειωθεί ότι στα χρόνια της ανεξαρτησίας του Τουρκμενιστάν, οι επενδύσεις στην κλωστοϋφαντουργία ανήλθαν σε περίπου 2 δις \$ ΗΠΑ.

Περίπου 70 κλωστοϋφαντουργικές επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται στο Τουρκμενιστάν, συμπεριλαμβανομένων των συγκροτημάτων κλωστοϋφαντουργίας, κλωστοϋφαντουργίας και υφαντικής βιομηχανίας βαμβακιού, εργοστασίων ένδυσης και επιχειρήσεων επεξεργασίας μεταξιδιού.

<https://www.trend.az/casia/turkmenistan/3726293.html>

❖ **Ανακοινώθηκε ο ρυθμός αύξησης της παραγωγής για τους πρώτους δύο μήνες του 2023**

Σύμφωνα με το Υπουργείο Εμπορίου και Εξωτερικών Οικονομικών Σχέσεων του Τουρκμενιστάν, τον Ιανουάριο-Φεβρουάριο του 2023, οι δείκτες παραγωγής αυξήθηκαν σε σύγκριση με την ίδια περίοδο 2022: ο ρυθμός αύξησης της παραγωγής έφτασε το 105,6% και στον συνολικό όγκο του εμπορίου 106,6%, σε ετήσια βάση.

Επιπλέον, την ίδια περίοδο, σύμφωνα με την Ένωση Βιομηχάνων και Επιχειρηματιών, ο ρυθμός αύξησης της αγροτικής παραγωγής και της παραγωγής τροφίμων έφτασε το 139,5% και της βιομηχανικής παραγωγής στο 105,3% από έτος σε έτος.

Πρέπει να σημειωθεί ότι λόγω της αυξανόμενης δυναμικής της κατασκευής βιομηχανικών και κοινωνικών εγκαταστάσεων στη χώρα, η βιομηχανία γίνεται ένας από τους σημαντικότερους τομείς της οικονομίας, στον οποίο δίνεται μεγάλη σημασία στην εφαρμογή προγραμμάτων υποκατάστασης εισαγωγών και στην αύξηση των εξαγωγικών δυνατοτήτων του κράτους.

Πηγή: <https://www.trend.az/casia/turkmenistan/3723176.html>

❖ **Το χαρτοφυλάκιο δανείων της τράπεζας EBRD στο Τουρκμενιστάν**

Μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2022, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (European Bank for Reconstruction and Development/EBRD) είχε επενδύσει περισσότερα από 334 εκατ. ευρώ σε 87 έργα στο Τουρκμενιστάν.

Το νέο χαρτοφυλάκιο δανείων έχει σχεδιαστεί για την υλοποίηση 28 έργων, και το μεγαλύτερο μέρος του (96%, ή 33 εκατ. ευρώ) απευθύνεται σε επενδύσεις στη βιομηχανία, το εμπόριο και τον αγροτικό τομέα και το 4%, ή 2 εκατ. ευρώ, απευθύνεται σε επενδύσεις σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Σύμφωνα με τις δηλώσεις, η Τράπεζα θα συνεχίσει να στηρίζει τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις που ήδη εξάγουν ή ενδιαφέρονται να ξεκινήσουν εξαγωγικές δραστηριότητες, συμβάλλοντας στην οικονομία της χώρας.

Πηγή: <https://www.trend.az/casia/turkmenistan/3711956.html>

Εξωτερική Αγορά

❖ **Ευρωπαίοι βουλευτές ζήτησαν την απαγόρευση εισαγωγής τουρκμενικών προϊόντων που παράγονται υπό συνθήκες «δουλείας»**

Περισσότερα από 300 μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ζήτησαν απαγόρευση εισαγωγής στην ΕΕ, προϊόντων «που παράγονται από Τουρκμένους και Ουιγούρους υπό συνθήκες δουλείας», αναφέρεται σε επιστολή που απευθύνεται στην Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν.

Στο Τουρκμενιστάν, η Κυβέρνηση υποχρεώνει κάθε χρόνο τους δημοσίους υπαλλήλους να εργάζονται σε φυτείες βαμβακιού. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η Κυβέρνηση παρέχει σε δημοσίους υπαλλήλους τη δυνατότητα να εξοφλούν την «υπηρεσία εργασίας» (δεν απασχολούνται προσωπικά, αλλά μισθώνουν εργάτες για τις εργασίες συλλογής βαμβακιού).

Το 2018, οι Αρχές των ΗΠΑ επέβαλαν απαγόρευση στην εισαγωγή βαμβακιού από το Τουρκμενιστάν και προϊόντων που παράγονται από αυτό. Αυτή η απόφαση ελήφθη βάσει καταγγελίας του ειδησεογραφικού πρακτορείου turkmen.news και του Διεθνούς Φόρουμ για τα Εργατικά Δικαιώματα (ILRF). Δυστυχώς, μερικές φορές οι Αρχές του Τουρκμενιστάν καταφέρνουν να παρακάμψουν αυτήν την απαγόρευση. Πρέπει να σημειωθεί ότι εκτός από την κρατική αμερικανική πρωτοβουλία υπάρχει και ιδιωτική. Μέχρι σήμερα, περισσότερες από εκατό εταιρείες έχουν ενταχθεί στην υποχρέωση να μην αγοράζουν βαμβάκι τουρκμενικής προέλευσης, συμπεριλαμβανομένων των Adidas, Nike, Burberry και του ομίλου εταιρειών H&M.

Πηγή: <https://turkmen.news/ban-turkmen-cotton-eu/>

❖ **Νέα ώθηση στην ανάπτυξη συνεργασίας μεταξύ τουρκμενο-ρωσικών επιχειρηματικών κύκλων**

Στις 20 Ιανουαρίου τ.ε., στο πλαίσιο του τουρκμενορωσικού επιχειρηματικού φόρουμ που πραγματοποιείται στην πρωτεύουσα Ασγκαμπάτ, πραγματοποιήθηκε σειρά εκδηλώσεων με στόχο την ανάπτυξη πολύπλευρης συνεργασίας μεταξύ των επιχειρηματικών κύκλων των δύο χωρών.

Οι συναντήσεις που πραγματοποιήθηκαν, καθώς και μια κοινή συνάντηση των Επιχειρηματικών Συμβουλίων, ήταν αφιερωμένες στη συζήτηση θεμάτων διμερούς συνεργασίας και στη συγκεκριμενοποίηση των σχεδίων εταιρικής σχέσης.

Στις συναντήσεις μεταξύ εκπροσώπων κλαδικών τμημάτων, μεγάλων παραγωγικών δομών και επιχειρηματικών εταιρειών των δύο χωρών, πραγματοποιήθηκε ανταλλαγή απόψεων και προτάσεων για νέες ευκαιρίες συνεργασίας στον τομέα της βιομηχανικής συνεργασίας, της κατασκευαστικής παραγωγής, των καινοτόμων τεχνολογιών και της τεχνολογίας πληροφορικής, των μεταφορών και των logistics, της γεωργίας και των εξαγωγών τροφίμων.

Αυτοί οι τομείς αλληλεπίδρασης αντικατοπτρίστηκαν επίσης στην ημερήσια διάταξη της κοινής συνεδρίασης του Τουρκμενορωσικού Επιχειρηματικού Συμβουλίου, στην οποία συμμετείχαν

εκπρόσωποι μεγάλων κρατικών και επιχειρηματικών δομών των δύο χωρών, καθώς και εταιρείες που μόλις προετοιμάζουν να εισέλθουν στην πολλά υποσχόμενη αγορά του Τουρκμενιστάν.

Οι ομιλίες υπογράμμισαν τη θετική δυναμική των διμερών σχέσεων, τον ρόλο των επιχειρηματικών συμβουλίων ως αποτελεσματικού μηχανισμού για την ανάπτυξη της εμπορικής και οικονομικής συνεργασίας και την αξιοποίηση των εντυπωσιακών δυνατοτήτων της.

Δηλώθηκε η σημασία των δραστηριοτήτων αυτών των δομών για την εφαρμογή των αποφάσεων της κοινής Διακυβερνητικής Τουρκμενορωσικής Επιτροπής για την οικονομική συνεργασία, η 12^η συνεδρίαση της οποίας πραγματοποιήθηκε το Δεκέμβριο 2022 στη Μόσχα και ολοκληρώθηκε με την υπογραφή 15 εγγράφων.

<https://tdh.gov.tm/ru/post/34434/novyj-impuls-v-razviti-i-sotrudnichestva-turkmeno-rossijskih-delovyh-krugov>

❖ **Road show για την προσέλκυση επενδύσεων στον ενεργειακό τομέα του Τουρκμενιστάν**

Στο Ντουμπάι, μεταξύ 26-27 Απριλίου, πρόκειται να πραγματοποιηθεί road show για την προσέλκυση ξένων επενδύσεων στον ενεργειακό τομέα του Τουρκμενιστάν, κατά το οποίο θα εξεταστούν ευκαιρίες για προσέλκυση ξένων άμεσων επενδύσεων σε όλους τους τομείς της ενεργειακής βιομηχανίας της χώρας, καθώς και ενίσχυση του περιφερειακού διαλόγου για περαιτέρω βιώσιμη ανάπτυξη του ενεργειακού τομέα. Σύμφωνα με τους διοργανωτές, περισσότεροι από 100 εκπρόσωποι έχουν εγγραφεί, ενώ κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης, προγραμματίζεται να συζητηθούν οι προοπτικές που σχετίζονται με την εξόρυξη, τη μεταφορά και την επεξεργασία πετρελαίου και φυσικού αερίου.

Το road show θα συγκεντρώσει κορυφαίες εθνικές και διεθνείς εταιρείες ενέργειας, καθώς και ειδικούς που διαμορφώνουν το μέλλον της βιομηχανίας πετρελαίου και φυσικού αερίου όχι μόνο στο Τουρκμενιστάν, αλλά και στην ευρύτερη περιοχή της Κ. Ασίας.

Κύριοι διοργανωτές είναι οι κρατικές «Turkmengaz» και «Turkmenneft», καθώς και η κρατική εταιρεία «Turkmengeology» σε συνεργασία με το ES «Turkmen Forum» με την υποστήριξη της βρετανικής εταιρείας GaffneyCline.

<https://turkmenportal.com/blog/59469/dlya-uchastiya-v-roudshou-po-privlecheniyu-investicii-v-energetiku-turkmenistana-zaregistrovalis-bolee-100-delegatov>,

<https://www.ogt-turkmenistan.com/en/about-conference>

❖ **Το Τουρκμενιστάν και η KPMG διαπραγματεύτηκαν το καθεστώς διαχείρισης των τερματικών σταθμών του θαλάσσιου λιμένα Turkmenbashi**

Το Τουρκμενιστάν και η KPMG Tax & Advisory LLC συζήτησαν επί των προοπτικών διαμετακόμισης στους τερματικούς σταθμούς του διεθνούς θαλάσσιου λιμένα Turkmenbashi.

Τα πλεονεκτήματα αυτού του είδους διαχείρισης είναι η ενοποίηση του λιμένα με άλλα πολυτροπικά συστήματα μεταφορών, η βελτίωση της διαχείρισης του λιμένα, καθώς και η συνεπακόλουθη αύξηση της εμπορευματικής κίνησης.

Σημείωμα: Το διεθνές λιμάνι Turkmenbashi βρίσκεται στο σταυροδρόμι των διαδρομών φορτίου από την Ευρώπη προς την Ασία. Η έκτασή του είναι 152 εκτάρια, το μήκος της ακτογραμμής είναι 1,8 χλμ, η συνολική χωρητικότητα, εξαιρουμένων των προϊόντων πετρελαίου, είναι 17 εκατ. τόνοι φορτίου ετησίως. Εξυπηρετεί τις ανάγκες ακτοπλοϊκών, επιβατικών και εμπορευματικών μεταφορών με δυνατότητα ταυτόχρονου ελλιμενισμού 17 πλοίων.

Η χωρητικότητα των δύο, γενικών φορτίων, τερματικών σταθμών ανέρχεται σε 3 εκατ. τόνους ετησίως (μικρού όγκου) και 4 εκατ. τόνους (για τα μεγάλα φορτία). Έχουν σχεδιαστεί για την τελωνειακή αποθήκευση και διαμετακόμιση πρώτων υλών, πετροχημικών προϊόντων, λιπασμάτων, ζωοτροφών, σιτηρών, ζάχαρης, αλατιού και λοιπών κατηγοριών φορτίων.

Ο τερματικός σταθμός εμπορευματοκιβωτίων χειρίζεται διαμετακομιστικό φορτίο που φθάνει σιδηροδρομικώς, οδικώς και αεροπορικώς (έως και 400.000 εμπορευματοκιβώτια ετησίως).

Ενέργεια-Περιβάλλον

❖ Η Gazprom εξοβέλισε το Τουρκμενιστάν από την πρώτη θέση σε προμήθειες φα στην Κίνα

Τον Ιανουάριο-Φεβρουάριο 2023, η Ρωσία έγινε ο πρώτος προμηθευτής φ.α. προς την Κίνα, με μεγάλη διαφορά από το Τουρκμενιστάν, το Κατάρ και την Αυστραλία. Προμήθευσε στην Κίνα 2,7 δις κ.μ. φ.α. τόσο μέσω αγωγού όσο και σε υγροποιημένη μορφή. Τα μερίδια του Τουρκμενιστάν και του Κατάρ ανήλθαν σε 2,2 δις κ.μ., το καθένα, και της Αυστραλίας σε 1,9 δις κ.μ.

Το Φεβρουάριο 2022, η Gazprom υπέγραψε μια δεύτερη μακροπρόθεσμη συμφωνία με την Κίνα και ένα χρόνο αργότερα, τον Φεβρουάριο του 2023, ο ρ/ενεργειακός γίγαντας ανακοίνωσε την κατάταξη στην πρώτη θέση, όσον αφορά τις προμήθειες. Εν τω μεταξύ, η Gazprom σχεδιάζει τον αγωγό φ.α. «Soyuz Vostok», ο οποίος θα μπορούσε να παραδίδει άλλα 50 δις κ.μ. ετησίως στην Κίνα μέσω Μογγολίας.

Η Turkmengaz έχασε τη θέση της στην αγορά μόλις η ρ/εταιρεία άρχισε να ενδιαφέρεται σοβαρά για την ασιατική κατεύθυνση, λόγω των ευρωπαϊκών κυρώσεων. Οι παρατηρητές σημειώνουν ότι ένα σημαντικό γεγονός ήταν το ατύχημα στο κοίτασμα Galkynysh, εξαιτίας του οποίου, στον παγετό του Ιανουαρίου, το Τουρκμενιστάν διέκοψε τις προμήθειες φ.α. στο Ουζμπεκιστάν για αρκετές ημέρες, επηρεάζοντας αρνητικά τη γνώμη των γειτονικών εταίρων.

Μόλις τον Δεκέμβριο του 2022, το Ουζμπεκιστάν είχε υπογράψει μια βραχυπρόθεσμη σύμβαση, μέχρι την 1^η Μαρτίου 2023, για την προμήθεια φυσικού αερίου του Τουρκμενιστάν με όγκο έως 1,5 δις κυβ. μ.. Ήταν μια πειραματική συνεργασία, διότι πριν το Ουζμπεκιστάν αγόραζε φυσικό αέριο του Τουρκμενιστάν με μεσάζοντα την Gazprom. Μετά τη λήξη της σύμβασης, επέστρεψαν στις παλιές συμφωνίες.

Εν τω μεταξύ, η Gazprom υπέγραψε τριμερή συμφωνία συνεργασίας για το φ.α. με το Ουζμπεκιστάν και το Καζακιστάν τον Ιανουάριο. Σύμφωνα με παρατηρητές, ο κύριος σκοπός αυτής της συμφωνίας είναι η παροχή πρόσβασης στον αγωγό φυσικού αερίου Κεντρικής Ασίας-Κίνας με αντάλλαγμα εκπτώσεις κατά την αγορά φ.α. για τις ανάγκες των δύο χωρών εταίρων.

Σημείωμα: Κύριοι αγοραστές φ.α. του Τουρκμενιστάν θεωρούνται η Κίνα (CNPC), η Ρωσία (Gazprom) και το Αζερμπαϊτζάν (SOCAR). Παρά το γεγονός ότι συγκαταλέγεται στις πρώτες θέσεις (4^η) χωρών με τα μεγαλύτερα αποθέματα φυσικού αερίου στον κόσμο, το Τουρκμενιστάν δεν έχει επιτυχία στη διαφοροποίηση των οδών εξαγωγής του φ.α. Όλοι οι μεγάλοι αγοραστές βρίσκουν εναλλακτικούς τρόπους να προμηθεύονται το φ.α. του Τουρκμενιστάν φθηνότερα από τις παγκόσμιες τιμές. Την ίδια στιγμή, η βιομηχανία πετρελαίου και φυσικού αερίου δεν είναι σε καλή κατάσταση.

<https://turkmen.news/u-turkmenistana-otobrali-kitaj-gazprom-ottesnil-turkmengaz-s-pervogo-mesta-po-postavkam-v-knr/>

Εμπόριο αγαθών Ελλάδας-Τουρκμενιστάν 2022

Σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, ο **όγκος εμπορίου Ελλάδας-Τουρκμενιστάν** το 2022 ανήλθε σε €38,64 εκ. έναντι €40,15 εκ. το 2021 (-3,9%). Το **εμπορικό ισοζύγιο** παρουσίασε έλλειμμα, ανερχόμενο σε €-32,41 εκ., έναντι ελλείμματος €-38,63 εκ. το 2021 (-19,2%) **(Πίνακας 1)**. Ακολουθεί αναλυτικότερη παρουσίαση των ε/εξαγωγών και εισαγωγών:

ΠΙΝΑΚΑΣ 1 Εμπόριο Ελλάδας-Τουρκμενιστάν (2021-2022)			
	2021	2022	2022/2021 (Μεταβολή)
Ελληνικές Εξαγωγές	760.309	3.117.964	+310,09%
Ελληνικές Εισαγωγές	39.395.406	35.529.153	-10,88%
Όγκος Εμπορίου	40.155.715	38.647.117	-3,9%
Εμπορικό Ισοζύγιο	-38.635.097	-32.411.189	-19,2% (μείωση ελλείμματος)
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ [Επεξεργασία Γρφ.ΟΕΥ ΜΟΣΧΑΣ] Ποσά: Ευρώ			

Οι ελληνικές εξαγωγές προς το Τουρκμενιστάν το 2022 ανήλθαν σε €3,11 εκ. έναντι €760,3 χιλ. το 2021 (+310,09%), ήτοι τριπλασιασμός.

Η σύνθεση των ελληνικών εξαγωγών προς το Τουρκμενιστάν, αναλόγως αξίας, είχε ως εξής:

- πέτρες για λάξευση ή την οικοδομική (84,99%),
- εμπιστευτικά προϊόντα (5,77%),
- συσκευές ακτίνων (2,13%),
- είδη εξοπλισμού για κατασκευές (1,75%),
- λειαντικές ύλες (1,62%).

Οι ελληνικές εξαγωγές του 2022, σε ανάλυση 4ψήφιου κωδικού συνδυασμένης ονοματολογίας και ανά φθίνουσα σειρά αξίας, είχαν ως εξής (Πίνακας 2):

ΠΙΝΑΚΑΣ 2 Σύνθεση Κύριων Ελληνικών Εξαγωγών προς Τουρκμενιστάν (2022)				
CN4	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΑΞΙΑ_€	ΠΟΣΟΤ_ΚGR	Συμμετοχή % Σε Αξία
6802'	Πέτρες κατάλληλες για λάξευση ή για την οικοδομική, φυσικές, άλλες από σχιστόλιθο, επεξεργασμένες και τεχνουργήματα από αυτές. Κύβιοι, ψηφίδες και παρόμοια είδη για μωσαϊκά από φυσικές πέτρες (ό. συμπ. ο σχιστόλιθος), έστω και πάνω σε υπόθεμα. Κόκκοι,	2 650 031	3 665 990	84,99%
99SS'	Λοιπά προϊόντα	180 006	21 928	5,77%
9022'	Συσκευές ακτίνων X και συσκευές που χρησιμοποιούν τις ακτινοβολίες άλφα, βήτα και γάμα, έστω και για ιατρική, χειρουργική, οδοντιατρική ή κτηνιατρική χρήση, ό. συμπ. οι συσκευές ακτινογραφίας ή ακτινοθεραπείας, οι σωλήνες ακτίνων X και άλλες διατάξεις	66 399	4 300	2,13%
3925'	Είδη εξοπλισμού για κατασκευές, από πλαστικές ύλες, π.δ.κ.α.	54 680	18 560	1,75%
6805'	Λειαντικές ύλες, φυσικές ή τεχνητές, σε σκόνη ή σε κόκκους, προσαρμοσμένες πάνω σε υπόθεμα από υφαντικές ύλες, χαρτί, χαρτόνι ή άλλες ύλες, έστω και κομμένες, ραμμένες ή αλλιώς συναρμολογημένες	50 513	6 734	1,62%
8428'	Μηχανές και συσκευές για την ανύψωση, τη φόρτωση, την εκφόρτωση ή τη μετακίνηση, π.χ. ανελκυστήρες, κυλιόμενες σκάλες, ιμάντες συνεχούς μεταφοράς και εναέριοι σιδηρόδρομοι (εκτός από πολύσπαστα, βαρούλκα και εργάτες, γρύλους, γερανούς κάθε είδους, κι	42 194	9 279	1,35%

8474'	Μηχανές και συσκευές για τη διαλογή, το κοσκίνισμα, το διαχωρισμό, το πλύσιμο, τη σύνθλιψη, την άλεση, την ανάμειξη ή τη μάλαιξη χώματος, μεταλλευμάτων, λίθων ή άλλων στερεών (έστω και υπό μορφή σκόνης ή πολτού) ορυκτών υλών. Μηχανές για τη συμπίεση ή	30 000	940	0,96%
4823'	Χαρτιά, χαρτόνια, χαρτοβάμβακας και επίπεδες επιφάνειες από ίνες κυτταρίνης, σε ταινίες ή σε κυλίνδρους πλάτους <= 15 cm, σε φύλλα με σχήμα τετράγωνο ή ορθογώνιο των οποίων καμία πλευρά δεν είναι > 36 cm όταν είναι ξεδιπλωμένα, και τεχνουργήματα από	27 975	5 249	0,90%
3405'	Στιλβώματα και κρέμες για παπούτσια, για πατώματα και έπιπλα, στιλβώματα για αμαξώματα, γυαλί ή μέταλλα, πάστες και σκόνες καθαρισμού και παρόμοια παρασκευάσματα έστω και με μορφή χαρτιού, βάτας, πιλημάτων μη υφασμένων υφασμάτων, αφρώδους πλαστικού,	7 441	661	0,24%
2618'	Σκουριές υψικαμίνων με μορφή σπυρωτής σκόνης άμμος υψικαμίνων, που προέρχονται από την κατεργασία σιδήρου ή χάλυβα	2 970	27 000	0,10%
9405'	Συσκευές φωτισμού (ό. συμπ. οι προβολείς) και τα μέρη αυτών, που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού. Λάμπες-ρεκλάμες, φωτεινοί πίνακες, φωτεινές επιγραφές και παρόμοια είδη, με μόνιμη πηγή φωτισμού,	2 694	76	0,09%
.....
	Σύνολα	3.117.964	3.760.812	100,00%

Οι μεταβολές, σε όρους αξίας, των κυριότερων ελληνικών εξαγωγών μεταξύ των ετών 2021-2022, ανά τετραψήφιο κωδικό προϊόντος, ήσαν:

- #6802: Πέτρες για λάξευση ή την οικοδομική (+994,38%),
- #6805: Λειαντικές ύλες (+242,93%),
- #8428: Μηχανές και συσκευές για την ανύψωση (+91,79%),
- #9990: Εμπιστευτικά προϊόντα (+30,92%),
- #4823: Χαρτιά, χαρτόνια (-2,33%),
- #2618: Σκουριές υψικαμίνων (-45,0%),
- #3925: Είδη εξοπλισμού για κατασκευές (δεν καταγράφηκαν εξαγωγές το 2021),
- #8474: Μηχανές για τη διαλογή, διαχωρισμό υλικών (δεν καταγράφηκαν εξαγωγές το 2021),
- #9022: Συσκευές ακτίνων X και ακτινοβολίας (δεν καταγράφηκαν εξαγωγές το 2021).

Οι ελληνικές εισαγωγές από το Τουρκμενιστάν του 2022, ανήλθαν σε €35,52 εκ. έναντι €39,39 εκ. το 2021 (-10,88%).

Η σύνθεση των ελληνικών εισαγωγών από το Τουρκμενιστάν, αναλόγως αξίας, είχε ως εξής:

- Λάδια από πετρέλαιο εκτός ακατέργαστων (59,64%),
- Λάδια ακατέργαστα – πετρέλαιο (20,04%),
- Θείο (12,37%),
- Λιπάσματα ορυκτά (6,93%).

Η σύνθεση των ελληνικών εισαγωγών 2022, σε ανάλυση 4ψήφιου κωδικού συνδυασμένης ονοματολογίας και ανά φθίνουσα σειρά αξίας, είχε ως εξής (Πίνακας 3):

ΠΙΝΑΚΑΣ 3 Σύνθεση Ελληνικών Εισαγωγών από Τουρκμενιστάν (2022)				
CN4	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΑΞΙΑ_€	ΠΟΣΟΤ_ΚGR	Συμμετοχή % σε Αξία

2710'	Λάδια από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα ορυκτά (εκτός από ακατέργαστα λάδια). Παρασκευάσματα περιεκτικότητας κατά βάρος	21 191 306	22 344 136	59,64%
2709'	Λάδια ακατέργαστα, από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα ορυκτά (ακατέργαστο πετρέλαιο)	7 120 022	13 990 642	20,04%
2503'	Θείο κάθε είδους (εκτός από αυτό που παράγεται με εξάχνωση, με κατακρήμνιση και το κολλοειδές)	4 395 129	19 895 740	12,37%
3102'	Λιπάσματα ορυκτά ή χημικά αζωτούχα (εκτός από αυτά που παρουσιάζονται είτε σε δισκία ή παρόμοια σχήματα, είτε σε συσκευασίες με μεικτό βάρος <= 10 kg)	2 463 055	3 251 054	6,93%
3901'	Πολυμερή του αιθυλενίου σε αρχικές μορφές	221 413	180 000	0,62%
5205'	Νήματα από βαμβάκι άλλα από τα νήματα για ράψιμο, περιεκτικότητας κατά βάρος σε βαμβάκι >= 85% (εκτός από τα	74 419	22 000	0,21%
3924'	Πιατικά, άλλα είδη νοικοκυριού ή οικιακής οικονομίας, είδη υγιεινής και καλλωπισμού, από πλαστικές ύλες (εκτός από μπιανιέρες, ντουσιέρες, νυπτήρες, μπιντέδες, λεκάνες αποχωρητηρίου και τα καθίσματα και τα καλύμματά τους, καζανάκια αποχωρητηρίου και π	63 809	24 335	0,18%
	Σύνολα	35.529.153	59.707.907	100,00%

Οι μεταβολές, σε όρους αξίας, των ελληνικών εισαγωγών μεταξύ των ετών 2021-2022, ανά κωδικό προϊόντος, ήταν:

- #2709: Λάδια ακατέργαστα - πετρέλαιο (+99,21%),
- #2503: Θείο (+73,18%),
- #3102: Λιπάσματα (+48,77%),
- #2710: Λάδια από πετρέλαιο ή ασφαλτούχα ορυκτά, εκτός ακατέργαστων (-32,68%),
- #3901: Πολυμερή του αιθυλενίου (δεν είχαν καταγραφεί εισαγωγές το 2021),
- #5205: Νήματα από βαμβάκι (δεν είχαν καταγραφεί εισαγωγές το 2021),
- #3924: Πιατικά (δεν είχαν καταγραφεί εισαγωγές το 2021).

Ειδικά για τα ενεργειακά προϊόντα, μεταξύ των ετών 2022/2021, για τον κωδικό #2709 (ακατέργαστο πετρέλαιο), υπήρξε διπλασιασμός σε εισαγωγική αξία και σε ποσότητα, οποίο μαρτυρεί αναλογικότητα μεταξύ των δύο μεγεθών, ενώ όσον αφορά στον κωδικό #2710 (κατεργασμένα λάδια), καταγράφηκε μείωση σε αξία κατά το 1/3, με σχεδόν διπλάσια μείωση σε ποσότητα (-69,4%).

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΗ ΜΟΣΧΑ / ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΕΥ

1. Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε όπως αναφέρεται η πηγή.
2. Εφ' όσον δεν επιθυμείτε πλέον να λαμβάνετε τα Ενημερωτικά Δελτία του Γραφείου ΟΕΥ-Μόσχας, παρακαλείστε όπως αποστείλετε σχετικό μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας (ecocom-moscow@mfa.gr).
3. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται από το Υπουργείο Εξωτερικών, παρέχονται από τα υποκείμενα αυτών εκουσίως και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για παροχή ενημέρωσης τους ή για στατιστικούς σκοπούς. Η διαχείριση και προστασία των προσωπικών δεδομένων υπόκειται στα οριζόμενα στο εθνικό, κοινοτικό και διεθνές δίκαιο σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως εκάστοτε ισχύει (Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την προστασία προσωπικών δεδομένων από το Υπουργείο Εξωτερικών: βλ. <http://www.agora.mfa.gr/prostasia-prosopikon-dedomenon>).
4. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο προέρχονται τόσο από επίσημες πηγές (Κρατική Στατιστική Υπηρεσία, Κεντρική Τράπεζα, ιστοσελίδες Υπουργείων και δημοσίων φορέων κ.α.), όσο και από ειδήσεις σε έντυπα και άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης, καθώς και από ενημέρωση από το οικείο Γραφείο Ευρ. Αντιπροσωπείας. Το Γραφείο ΟΕΥ τηρεί επιφύλαξη ως προς τις ειδησεογραφικές πηγές για τις οποίες δεν εγγυάται την ακρίβειά τους.